

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRÓDALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ceľadómők, gróf Széchenyi utca 12.
Telefonszám: 55.

Felölteszerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 150 P.
Megjelenik minden szombaton.

Telepítés–parcellázás–porlódás

Írta: **BUJÁKY TIBOR**

Intézményesen ugyan csak a kezdet kezdetén van a földbirtokrendszerünk, telehibák, kivételtelen elvekké szükösökösésel, de a rendezés törvényes bíránya nem akadályozza, csak nem irányítja eléggé a földbirtok porlódását. Sőt a hiányok miatt ma is kerül *üdegen* kézzre több birtok. Néha az is előfordul, hogy nemzeti szempontból agályos porlódásnak vagyunk tanúi. Ezért kell most megint áttekintünkünk a földbirtokrendszeres kérdéseit, hogy néhány gyakorlati hibára, a kövendő elvekre és a gyakorlati tennivalókra egyaránt rámutassunk.

A MAGYAR VÉR'ÁZTATTA

A figyelő emberek előtt nem rejtve, hogy több nagybirtokunk porlódásra van ítélve, akárhogy akarják élelet szivályozni bele az adósságrendelésbe. Porlódásra van ítélve, mert tökésszegény, nem bír megelégni a mai élet követelményeinek, nem tudja rendezni véglegesen adóját és egyéb adósságát. De az a véleményünk, hogy még akkor is eldarabolásra van ítélve a birtok, ha régi terhe nincsen. Elporlódása kerülhetetlen, mert a mai minőségű termelésre, változott és szakadatlanul változó körülményekhez való alkalmazkodásra nem bír állítani, csak az a birtok, amely kellő ökövel rendelkezik. *Üzemgazdálkodásra* kellene berendezkednie minden nagybirtoknak, hogy versenyképes legyen a külfölddel, ahol ez az irányzat a befejezéshez közeledik. Németország, angol tapasztalatok és az északi kis államok példája eléggé igazolja ezt. A megmaradt nagybirtok szinte laboratórium szerű kísérleti telep, ahol a telegazdálkodásra, a föltermelésre, a borjlesztésre, a trágyázásra, a csirázásra, a talajösszetételre vonatkozó vizsgálatok kötelezőek lennének. Ezzel indokolható fennmaradásuk és azaz, hogy némelyik terményi helyesebb *lömegszerűen* előállítani.

Hol van azonban a löke? Hol van az ötödik pénz? Hol vannak azok a súlyos milliók, amelyek lehetővé teszik a mi nagybirtokaink ilyen mérvű átalakítását? A háború óta kibérőlékek, utána megint "haszon"-bérlekkel kísérletezett sok nagybirtokos Magyarországon. De hiába veték el a kibérőlék szájától a falatot a többnyire nem magyar, de zsidó "haszon"-bérlek, a birtokos haszna nem lett nagyobb. Sőt, sok esetben bizonyítlanul lett mind az ő követelésre, mind az állam adó-rendezésére az ilyen bérlettel. . . . Ekkor megint saját hátrahagyandó veték az igénylési gazdaságokat. S a vége az, hogy a beruházás költsége már maga olyan terhet ró a gazdaságra, hogy azt már termelési rendszerre mellőzni nem bírja befizetni. Így aztán ezeket a birtokokat nem üzemgazdálkodás, nem fűrésszerű termelés jellemzi, de kapdosás, fejlettség. Ebben a fejlettségben mind többen

sajánlják fel birtokukat az államnak parcellázásra vagy telepítésre. S ha az állam nem tud azonnal segítségükre sietni, akkor *gyanus idegenekkel* kötnék lehetetlen megállapodásokat, vagy *filmszínésznők kiránduló helyévé* teszik a vérell átalított magyar földet, esetleg nem kívánatos uton magyarszják, adogatják el.

De hiszen ott a telepítés! Ott az Országos Földhitelintézet, a parcellázásra szánt összegekkel! Ott az állam elővásárlási jogai! Ott a közigazgatási bíróság bizottsága és maga a földmívelési kormány!

Ez igaz is — elvben. De gyakorlatban csak — jámbor szándék, más oldalról tekintve: jámbor óhaj ez a segítség!

A telepítési ciklopa évi kétmilliót rendel a törvény, s ahogy a Szék megindult ismét, akár évi 50 milliót is el lehetne helyezni célszerű és gazdaságilag is megköthető telepítésre. Ez az összeg tehát csak csepp a tengerben, ha nem akarjuk azt mondani, hogy olaj a tűzre, mert lehetővé teszi, hogy egyesek megriadjanak az Országos Átalakítás ki nem fizetődő terhetől és minden követ megmozgaszanak, hogy éppen az ő birtok átvételére fordítsa az állam ezt a pénzt sürgetően. A másik oldalon is olyan tülekedés indul meg aztán az igénylésért, hogy aligra lehet mind az a lehelyesebb elvek szerint szétosztani azt a pár pengőnyi ösz-

MAGYAR FÖLD

szeglet. Ezzel az összeggel nem csak, hogy magyar falvakat nem lehet megalkotni, de az egészséges birtokkiegészítésben, a törpebirtoknak kisbirtokká való átalakításában sem lehet vele mit kezdeni. Maguk a jószándékú emberek közdenek miatta legjobban a mennél lekevessebb és tudatosabb kivánnak segíteni, annál lehetetlenebb helyzetekbe kerülnek, mert ez az összeg szilmasan és veszedelmesen kevés.

Egységes rendezést kívánna ez a kérdés mennél sürgetőbben. És a választójog kapcsolatban sem kellene annyiféle "birtosítók"-ról gondoskodni, ha ezt a kérdést végre egész jelentőségében áttekintjük és rendezünk.

A telepítési törvényért annyit harcoltunk, hogy a megvásárlásának örömlnek kellene. De a javaslat 90 % -ban áldozatul esett a hálótétele érdekében. S még a megmaradt rész megvalósításához sincs pénz! Az egységes rendezés elvén ezt is legyőzhető kell volna. Általános földbirtokrendezés van azánk, még, mert a föld porlódás és féltés, hogy nemzeti és gazdasági érdekük ellenére a porlódik a olyan földbirtokait keletkeztek, s mielőtt nem száraznak hasznunknak, az egyetemes gazdasági élet pedig nagy károkat valój, mert nemcsak a termelésben, de értékelésben okozhat nagy veszteséget, de a még megérvő kis

bizalom is megdőn a föld irányában és egyáltalában nem lesz hitel, amivel lebonyolható a kerülhetetlen földbirtokrendezés, ha annyit késtnek vele, hogy áldatlanul szaktak a nyakunkba ez a megoldatlan kérdés.

A rendezés első elve, hogy minden föld a magyarad éldegenelhetetlen tulajdona. S ha megmarad, kizárólag csak a magyar nemzeti föld, a magyar nemzeti felemelkedés, megerősödés lehet irányadó abban, hogy kinek jusszon és milyen feltételekkel. A telepítés lényegében nem is jelent mást egyebet, csak a magyarad erőltetését földbirtokrendezésével. Amit 1687 óta mulasztottunk, azt kell jóvátennünk. S ha az erdélyi birtokok úgy jutottak román kézre, hogy nemzeti támogatással egy máva kezdődő törlesztésre, 50 éves lejáratra és évi 1 % -os kamatra kaptak hitelt rá az olákok, teljes összegében, — akkor mi is hozhatunk áldozatot, hogy minden megmaradt föld, a földet szerető, boldó és magyar kezébe jusszon.

Második elv, hogy minden föld földet menítsünk meg gazdaságilag is. Ha a közterheket nem bírja, ha adó nem tud fizetni, ha nem termel a mai követelményeknek megfelelően, ha nem tart el elég embert, ha nem ad elég munkát valamelyik nagybirtok, akkor beavatkozással is juttassuk kisbirtokok kezére. De feltétlenül juttassuk oda az eladósodott, adóba fejtlanított és önkény felkínált birtokokat A porlódásról úgy sem menti meg az előadás.

A juttatás gazdasági alapjaiból kiemelünk néhányat. 1.) Telepítés, parcellázás, bérletalkítás kérdését egy nevére kell hoznunk. 2.) Ahol lehet, ott alkalmazhatjuk továbbra is a parcellázást. Ahol kell, ott segítségint telepítésint. Ahol semmi fedezet nincs, ott gazdasági okokból és népi megőrzési céljából is alakítsunk *bérletövezeteket*. 3.) Ezeket mintagazdaságokként kell berendezni, hogy a kintgárdák fiat is tanuljanak belőle.

A harmadik elv a pénzügyi részre vonatkozik. Csak kevlőn aláírtmaszotti hitellezés ad alapot a földbirtokrendezéshez. Sem drágán, sem függő hitellel, sem nagy kamatra nem szabad alapozni. A föld állandó dolog és nem lehet pillanatilnyi kereseti anyava semmiféle bankpolitikkáknak. Kizáródeése csak állandó nemzeti és gazdasági életben van.

CSAK MAGYARÉ LEHET!

Addig is míg ez a rendezés elvszerűen megoldható, azonnal fel kell emelni a telepítési összegre évi húszmillióra, s azon kívüli is lehetővé kell tenni, hogy az adóhátrahagyott felajánlott földjeit telepítés módjára juttassuk az igénylőknék. Az évi hármas létezőbb 5 % lehet — minden költözéggel együli.

A magyar föld a magyarad életét jelenítette a múltban s a jelen életelhetőségét közi is első helyen áll. Iparunk és kereskedelmünk, de messzebb tekintő gazdasági életünk minden mozzanata attól függ

s a magyar letelekedés ideje és lehetősége is egyenes arányú, hogy milyen módon gondolkodunk a földbirtokrendezésről. A föld magától is mozog, porokból az új letelekedés miatti is. Nemzeti és gazdasági érdek tehát, hogy egyszerűen és megfontoltan irányítsuk ezt a porfórást, de a birtokszert vagy birtokaprózódást.

Zsornai fel kell emelni a telepítést Szegedet hazamillióra!

Általános földbirtokrendezésre, gazdasági oktatásra, ügyintéző termelésre és tervezésre érdekesülése van szükség — halaszthatatlannal!

Somlóhegyi ünnepségek

Veszprém vármegye nagy darab ált. Bődjére, minőség edesjeli hatalmas ököli szeszedik a Somló. (Isidók nagy dolgaírói halaknak susogó bazalt ocsolatának tetejére a magyar gondolat most egy hatalmas kiföldő emelt.)

A kiállítás felavatása július 31-én volt a Szent István ünnepségekkel kapcsolatban. Már a korai órákban megindult a kisműködők hatalmas tömege. Közeli, távolról hozták a látogatókat a vonatok, kocsik, kerékpárok, autók. Valóságos processzióban vándoroltak a különböző káp felé a vendégek. Legkülönbözőbb módon jöttek el a Somló felé. Sokan gyalog lovagoltak, többen kerékpáron száguldoztak. (Kisvárosunk a Óras—Szekesfehérvár közti jó föld—szekess), néhányan autói kurbániztak, mások motorokereplő géppel ragasztottak. Legbiztosabban a kocsik, szekerek haladtak: nek kellett a gummikal defektot félteni.

Ideig és izomkerülő hegymászás után ér a kimerült hegymászó az ünnepségek színhelyére, a basaltkövekből felépített nagyszék kiállítására.

A köznépi körében megjelent József királyi herceg, a kiállítás építő nagybizottság elnöke, Dr. Stolpa József államtitkár, a kultuszminiszterem és a kormány képviselői: Heszler Ádám, Huszta Ernő miniszteri asszisztensök, Mayer János volt földművelésügyi miniszter, Mészáros Rudolf, Kolozsvári László, Örményesi Pál, Vitéz Kó József, Schandi Károly országgyűlési képviselők, valamint Erdődy Péter és Esterházy Pál grófok a vagy 8-10 ezer ember. Már akinek volt kedve a hegytetőre való felmászásra, mert ugyancsak sokan már korra delőlőt kezdtek élni a „Somló-éretjével” — ahogy a somlóiak borukat nevezik — s mire az ünnepségekről kifelé tartottunk, hangosok voltak a pinacék az „Egy kili—kili cili...” dallamától.

Az ünnepség főbonyolítójával kezdődött utána Weber Bononok megvidéje a kiállítás, a kerület országgyűlési képviselője mondotta az ünnepi beszédét. Utána József kir. herceg, Stolpa József államtitkár beszélt, szótlan Novády Lajos deveszteri püspöknek átvette az emléktárgyat. Az emléktárgy átvétele után néhány 100 férfiak ünnepi ebéd volt, amelyre mindenki maga vitte bóna siatt tányérát, kanálját...

Tiszta időben csodálatos szép kiállítás nyíltunk a környező vidékre. Most azonban mintha a szentistváni nagy időtől élt telkek állítják volna a szem útját: Ne nézz a jövőbe, a távolba, nézd meg ezt a hegyet, amely landja volt a keresztényiség kiállítás legyengedő pogány had felvonulásiának. Nézd és csodálkozz, mert ez a hegy látta az a fejedelmi sebészt, aki minden barmotás nélkül kivágta a sebet, a nemzetet leroldást akaró, utálságot rettegő közbölyök Koppány hadait. Látod, ha ez a hegy nem látta volna a veszprémi ábórádsági csatánkat a jó megszervezett, kicsiny szentistváni sereg diadalmát, most nem ünnepelhetnénk! Hi Szent István jülbizomát, mert a pogány magyarországot úgy eltorpította volna a népek árnyékát, mint a rokonsáinkat: a hunokat, besenyőket, avaroakat.

Sík terület. Nagy darab, emberölti felszántott, de sima magyar föld. Rajta egy kőpalota, hatalmas kődarab, mintegy hatalmas ököli. Szent István kemény akaratla felvezette a magyarországot az igérei hegyére és megmutatta neki az utat, amelyen haladva gyönyörködhetik a Kánaán síkságán élő nép a Kárpát szikláinak sáskészes szirtjeiben, s annak négy ezret calkijában és a magyar tenger hullámzó tükrében.

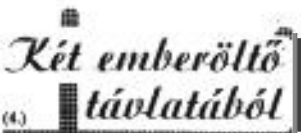
Amíg szentistváni akarat vezette a magyarországot, addig magyar hegemonia által

Félemberek országga a múltánk. Minden félig van megcsalva. A dolgok mélyére nem hatol senki. — Gyökereink valamiképpől sőt sincs, csak találgatunk, feltalálunk. Gyenge alapra nagy házat építünk, amely aztán összeeszik hamar. — Hányosok a terveknek, rendelkezések. Magyarszínhaji mindenki úgy, ahogy tudja és ahogy akarja. — Papíron sok minden le van írva, de a kivétel megbukik a leggyékebb ötlelet. — Zöld asztalnál az élet nem ismerők, keresztül nem vitézők tervek agyainak ki. Olyan csánálja a közösi irányítók, a feladat sohasem látható. — Tanügyi rendezésekkel tanítók meghallgatása nélkül hoznak. Egyetlen iskolának sem nevet az életre. — Nincs gazdái semminek. Felletlen hatóságok nem feltételek az alantasok alkalmasságára. Hivatalvizsgálat ma is sürdőszerű, orjapörköltől kezdődik. — Nem a tehetség, hanem a protekciónal jutnak állásokba ma is sokakat. Főispánok, miniszterek kinevezésénél nem történik az óriási nyugdíjleherrel. — Nincs adómorál. Kis embereket elvizek a tehenét, nagy adókat megengednek. — Megyénk a lejton kifelé és kifütyültésüket osztogatnak, utakat neveznek ki, diszdotokorra avatnak olyanokat, akik a hideg vízzel sem érdemlik meg. Ilyen ország lehet csak a zsidók elidordója. Fél ember, fél munka, az eredmény: az meg nulla.

(Magyarok helye.)

boldogan él minden nemzet a Dunavölgyében. — De a magyarországi közösi telepedett idegenek ellene törték a magyar nemzeti egyességnek és a magyar fajj összefogó erőnek. — Bomlásis munkájuk akkor volt a legerősebb, amikor a magyarországi háborúban legyengült. Így volt ez Trionon előtt is a küörtökön élő — vendéglőget élővöz — idegenek ocsányai munkájának által dikák át ma is.

Mintha derengene már a hajnal, mintha a magyarországi észbe kapna már, áponál a magyar gondolatok a vele felémelt mind-azt ezen a földön ami magyar, s vésszes időök megkezdése után magyar lélekkel küzdenének új utakat az életet, amely új, szebb, magyarabb új erget eszindő utjára indít el egy egész nemzetet.

† NAGY SÁNDOR

Különös, feszültséggel telte esztendőök voltak azok a 60-as évek! Kifejező esztendőket mutatni, de a diáknyitányon annál nagyobb hevülettel folyt a szó önlál Magyarországról, ezereves önkormányzatokról, nemzeti életről és hol bálnak, hol dacos hangosságokkal szálltak a kor bantulást kifejező dalok: Ösztörolenka csontfalmas teret... Bésul a lennyel... Oly leverten rendületlenül... Isten, áldd meg a magyart... Járjatuk be minden földet... (Pálfi). Aztán mind bátrabban, szabadabban nyitultunk meg a nemzeti érzés. 1863-ban kivívta a diákság, hogy az abszolutizmus által megszüntetett érdekes egyenlőség, a Deákfalvi Vármegye újból megkezdte a működését és 1864. májusában újból megrendelhető hírem szállt. Itt áradtak meg csak illanban hazánk doloi! Az 1866-1. májusában szomorú események is láthatók: ugyanabban a május 23-áról 24-ére virradó éjszaka volt az a katonatörténelmi országos esemény, amely az egész nemzet elcsúszította. Ez az a nap, amelyről a magyarok a nemzeti hősiességükre emlékeznek.

Jó reményekkel ugyancsak erősödtek az osztrák uraimat élt csafos kardcsók, veszteli háborúk. A magyarországi beolvadására, elosztrákosítására irányuló erőlködés semmivé váltak és mesterkedésen kénytelen volt abba hagyni. A „Gottterhalte” ís — emlékezetem szerint — akkor halottam először, mikor az abszolutizmusra már készült a végös csapás: a porosz-osztrák háború kezdetén, 1866. májusában. Délétől 10 órák veszté érvén a tanítás, sétálni mentünk. Hát Harka felől, az Erdős-után át éppen akkor vonult be a városba egy pompás gyalogezred a Rátócsri-induló főszerdallamára. A debreceni híres Dom Miguel-ezred volt. Jött az olasz tájszék, — ment Königsgrätz alá. A várterületen személt tartottak felteise e kkor szép, méltóságos dallamra zendített rá a katonabanda. Akkor halottam először. „Ej, de szép!” — mondoztam a mellettem álló Hauer Gyula osztályasammal (sopróni fiú volt, sopróni ügyvéd lett). Jól bálvágvótt érre a leterbont: „Te, magyar embernek akkoris dállam ez! Ez a Gotterhalte!”

A nagy öröm, a konigsgrätzi vesztés híre, már a nagyvátkalóban ért benntünk. Még jobban kezdett morgóidni a magyar világ! Mi, nagybörö diákok is ifjú hevívelletel olvastuk Kemény Zeigmond Pául Napló-jából a politikai hírelt. Az új tervben megfogalmazás lett a diáblélet is; bőségesen adott témát a kiegyezés ügye s most már szabadon szállhatunk az addig tilalmas Kossuth-örök, a Götterhalte-nap. Kolozsváry volt különös, de nem kellett ben-

nünk semmi rettentés: nagyobb dolgokkal voltak elfoglalva.

A kiegyezésben persze a „liciumi nemzeti” is fölbel követelt, mint Deák, de azért lelkesen résztvettünk, sőt vesztékedünk a kiegyezés örömeire egyik este rendezett díszes felvonásban. Örömmel vonattunk a koronázás napján (1867. június 8.). Önnegyves esztendőket azonban csúszkentet- te, hogy az ünnepségek végéig német nyelven folyt, s az isztentisztelet újszerű elemei: hegedős és orgonaszólamok is ellenszerűen váltottak ki bennünk.

De pergettük gyorsabban az éveket. 1870-ban teltem érettség vizsgáit s utána 1873. júniusig elvégieztam a teológia három évfolyamát; a negyedik évfolyamot az akkori rendszer szerint káliföldön végeztem, a jeai egyetemen, 1873—74-ét szamosvárosban, 1874 őszén a lillákusi virága után jelkészet avattalans s ezzel elismertem bocsátott Alsdott Alma Materem, a sopróni licium.

1874. őszén bécsei vettem a liciumtól de idők múltán ismét visszatértem bécsei liciumba, mert mind az ötem itt végeztem a középiskolai tanismerényeket, s a német iskolák is az életpályámat is választva, a tanítást. Eryás után 22 esztendőig folytunk: 1899. szeptembertől 1921. júniusig „három” szamosváros, sőt négyesváros, évek során át három is járhat egyszerre a liciumba.

(Vége.)

VADÁSZOK FIGYELMÉBE!

A közleg vadászszerezen megkezdésével hátrak vagyunk a vadászó közönség nb. figyelmét felhívni dúsan felszerelt raktárunkra. ahol az összes VADÁSZATI CIKKEK, LÓPOR, SÖRÉT, HÜVELY, KÉSZTÖLTENY a legátványosabb árak mellett áll rendelkezésükre.

ÖRES HÜVELYEK KALIBERÉZÉSET VÁLLALJUK.

HARMA TVIZ, KRISTALYVIZ, jégbehűtött palackozott SÖR, elsőrendű palackozott BORO K és KONZERVEK kaphatók.

FRISS MÁK CEMENT KAPHATÓ LESZÁLLITOTT ÁRBAN.

S z í v e s m e g r e n d e l é s t k é r a

CELLÖDÖMÖK és VIDÉKE HANGYA FOGY. SZÖV.

— HÍRLEM —

Az Országos Frontbarcos Szövetség cellödömöki létszámajója folyó hó 8-án, hétfőn este fél 8 órakor a községéhez nagyteremben ültet, amelyre ezúton is meghívjuk az összes bajtársakat.

Az ügyrendben tárgyalandók fontoságára való tekintettel kérjük a bajtársakat, hogy az ülésen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Az Elnökség.

JEGYZŐK FIGYELMÉBE!

1938—39. évi kézikönyv
vámorlási igazolvány
képhozó

TURUL-NYOMDÁBAN.

Nyárban...

Dalba önti a madár a lelkét,
Nótiába — legény s leány — szerelmét...
Himes virágok nyílnak a mezőn,
Virgoc vad bókik az árnyas erdőn.

A néma fűgönyt vont a Nap az égbe,
Lenge szellőt kergel; forró leve,
Reszket a lelke: hő mámorában,
Isztentök csókja érzik a nyárban!

Ork jóság, az élet kegyere...
Isen asszálás bőven terítve!
Isés kesek öleire marbotják,
Munka szerelmévi azt megidőzít!

Távol kétkő hegyek, Itt a róna,
Kis lankás vidék, dombje-dombja.
Csobogó patak olyan e nyárban,
Mint egy oltár Isen templomában!

Leborulva imádkozom Hozzád,
Ki a szív természetét áthozád!
Minden oly szép, régi, változatlan,
Csak ez ember világnak meg abban!
PATYI LÁSZLÓ.

— Angalköngyöl hírek. A cellödömöki anyakönyvbe július hó folyamán a következő bejegyzések történtek: Születés: Lendvai Ferenc és Takács Irmának fiú r.k., Pinta Lajos és Beleznyai Máriaának leány ág. h. ev. Hajas István és MórótzKárolineának leány, ág. h. ev. (Nagysimonyi), Ferenci Kálmán és Bodor Kornélia (Adorjánháza) leány rti., Agoston Ferenc és Kovács Katalin leány r.k., Szalay Károly és Plank Terézia fiú r.k., Budai József és Szalay Rozália fiú r.k., Szticz Antal és Szabó Anna fiú r.k., Márkus József és Vekszli Irénnek leány r.k., Molnár Imre és Végh Juliannának fiú r.k., Kiss József és Horváth Annának leány r.k., Bioghy István és Vámos Juliannának fiú ág. h. ev., Szabó András és Goda Erzsébetnek leány ág. h. ev. — **Házasság:** Gerencsér János malomi munkás és Molnár Mária r. k. — **Halálozás:** Nagy Sándor ny. ev. lelkész 89 éves ág. h. ev., Fábán Dénes máv. munkás r.k. 44 éves. Fördös Amália ág. h. ev. 13 éves, Hochszárdi János fm. napász. r.k. (Kemenesszentpéter) 41 éves. Bordács Károlyna ág. h. ev. (Kisassonyi) 62 éves, Németh István volt községi kézbesítő r.k. 61 éves, Cirkó László tanuló r.k. (Alótság) 7 éves, Baranyai Istvánné szül. László Teréz ág. h. ev. 60 éves.

— Állásitan érettegizettek elhelyezése. Az állásitan szellemi munkások elhelyezése tárgyában megjelent kormányrendelet és az értelemszerű munkaadókkal kormánybiztosának utasítására az alispán úr Kovács József cellödömöki jegyzőgyakornokot egyházaskeszői jegyzőségére, Szabó László cellödömöki lakost a kocsi jegyzőségére, dr. Keszeli Ernő Magyaragencsere Bárdosai Kálmán Nagysimonyiba, dr. Horváth László Nemesteszterura és Kovács Gyulát Vöndöcker helyreke közszolgálat segédorok. Egyébket 8 diplomás állásitan kerék elhelyezésére járásunkban.

Magános, kétazobás, szakkomfortos lakást keresek. Cím a kiadóban.

— A soproni „házasági lán”-ról sokat olvashatunk a magyar napilapokban. Sopronban legutóbb pl. egy napon 13 házassági adót öntöz az anyakönyvezető. Erdőkes fényt vetettek a szállításra a lakosság és a népokban a statisztikai adatok. Kiderült, hogy a Sopronban 45 zsidó magyar állampolgárok ostmarki zsidó nőket vettek feleségül, ezzel legalább a nők számára megoldották egy „lancsni” a házasságigandó gordinak csomóját. A férfiak pedig, haei Itt, haei ott tőnök, fel csapellenöl, ének idején szűkület kemere és talán a „magyar zsidó” imádatlák letakán.

— Tás Szegényekben. A cséplési szezon kezdetével a „vöröskabos” is kéreplő. Júl. 28-án, cellödömök déliüli Szegényben Szabó József hazagda udvarában cséplő lérdant József cséplőtelejdonos. Déliüli fél 12 órakor, eddig még fel nem derült okokból követlenül a cséplőgépet mögött álló szakmakaaja, amely még alig hogy kikerült az elvátörből, kigyulladt, s a tűz oly hirtelen terjedt, hogy a munkásoknak alig maradt annyi idejük, hogy a szakmakazáról és a cséplőgépről leugrájanak, s a kővelköz pillanában már lángban állott az udvarban minden kszal és a cséplőgép. A munkások először a cséplőgépet akarták kimenteni a lángokból, azonban a kszvrgő szélben minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult. Csakhamar megjelentek a szegényi, kemencshőgyézi, marcalgerelyi örszoldók, akik két órai megkezflet munkával lokalizálták a tüzet. Így is elégett 100 kereszt kicséplelt szalma, 35 kereszt csépléltlen rozs, 10 szék gabona, gyümölcsfák, valamint a cséplőgép összes 48h33 alkatrészei. A kár mintegy 3000 pengő, amely azonban biztosítás révén megféri. A csendörögés a tűz keletkezésének okát igyekszik megállapítani.

Cellödömöki Hírlap

a magyar vidék felvilágosított
nemzeti újságja

OLVASDI TERJESZDI!

— Kedvezményes utazás Badnypentre, Székesfehérvárra és Esztergomba. Szent István helátának 900. évfordulója alkalmából augusztus 20-ig bezárólag kedvezményes utazást léptetőlt elbe a MÁV Budapestre, valamint Székesfehérvárra és Esztergomba. A kedvezményes jegy 8 napi utazókódásra jogosít, ezen a határidőn belül bármikor lehet visszautazni. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány 250 P-s árbán a községéhez 3-m számú irodájában kapható.

— Az Isztent Szeretők Leányul vezetése alatt álló cellödömöki rom. kat. polgári leányiskolával kapcsolatban, az 1938/39. tanévtől kezdődőleg az Isztent vezetőlegye leányintézményt tart fenn. A vidéki kedves szülők gyakori és egyenes kérdésnek tesszünk eleget, mikor a gyermekeik lelkéért agódozók szülőkknek szeretnék azt a meggyőződést biztosítani, hogy gyermekeik gondos, szeretetteljes család ellátásában, rendszeres tanulmányi előmenetel elnevelésében és éjjel-nappal lelkiismeretes felügyeletben részesüljenek. Bővebb felvilágosításra készséggel szolgál az Isztent vezetőlegye. Jelentkezések az internátusba már megkezdődtek. Zárda, Cellödömök.

BÓTA KÁVÉT

Itasson gyermekekével,
ez már egyenlő!

A Szépséggyógyászok ajánlásával.

PIAC

Az elmúlt csütörtökön aug. 4-én a callőmőltki heti vásáron az alábbi árak alakultak:

Buza	P 18.00 - 19.50
rozs	14.00 - 15.00
árpa	15.00 - 16.00
zab	16.00 - 17.00
mangori burgonya (4)	20.00 - 21.80
	18.00 - 11.50
tej	1.20 - 1.30
tejföl	1.20 - 1.18
vaj	0.56 - 0.60
vaj	3.20 - 3.50
vaj	1.00 - 2.00
vöröshagyma	0.40 - 0.22
sárgahagyma	0.83 - 0.66
fokhagyma	0.02 - 0.08
fokhagyma	0.06 - 0.08
szék	0.08 - 0.10
cukorborjú	0.58 - 0.70
kisterbék	0.01 - 0.04
kisterbék	0.04 - 0.05
kisterbék	0.08 - 0.10
paprika	0.01 - 0.03
zöldbab szemes	0.92 - 0.40
lóbab	0.16 - 0.14
paradicsom	1.48 - 1.50
paradicsom	0.20 - 0.28
sárgarépa	0.24 - 0.26
alma	0.80 - 0.40
szőlő	0.50 - 0.90
tojás	1.20 - 1.40
tojás	0.40 - 0.50
tojás	0.06 - 0.07
tojás	1.20 - 1.50
tojás	1.00 - 2.20
tojás	1.00 - 1.50
tojás	1.50 - 1.80

GAZDÁKSÁG

Zsidókézből a hazai takarmánykereskedelem

Az időbbi időkben mind gyorsabban bukkan le a zsidókézből a cím, mely merint „Egyeszet akar a Zöldmező Szövetség a takarmánykivitelben”. Ezek a cikkek olyan helyekről érkeznek, ahol az export nemcsak megélhetési jelentést eddig, de egyben a jóléti alapját is. A szénát termelő gazdaságoknak fogalma sem volt, hogy a legjobbakor önkéntes áron eladtott szénát milyen nagyot pátyál fut be az ár-emelkedésben! Éppen ezért érdemes néhány adatot ideiktetni annak igazolására, hogy az évenként több millió pengő hasznát jelentő szénakereskedelem kinek a kezében van?

Azoknak a takarmánykereskedőknek a száma, akik szénázselektet foglalkoznak, zsidószert 130, ebből Budapest 53, az Alföldi Zöldmező Szövetség területén 48, az Alsódanubiai Zöldmező Egyesületét körzetében 16 és végül Felvidéki Zöldmező Egyesületét Szövetség területén 13 működik. Amióta a zsidóitörvény (1938. évi XV. t. c.) életbe lépett, egyes foglalkozási területek nem lehet érdekeltek számunkra annak vizsgálata, vajon a szénakereskedelemben a zsidóság mekkora területet foglal el? Ezt vonatkozólag az alábbi adatok szolgáltatnak leltéghozzával:

1. Budapesti takarmánykereskedők közül zsidó 85%. 2. Budapesti takarmánykivitelkereskedők közül zsidó 89%. 3. Alföldi Zöldmező Szövetség területén zsidó 69%. 4. Alsódanubiai Zöldmező Egyesület területén zsidó 88%. 5. Felvidéki Zöldmező Szövetség zsidó 62%.

Ha a számaihoz köréparányosítva vesszük a szénát, akkor a zsidóságának a szénakereskedelemben való részesedése országos átlagban 78.8%. Csak hogy az nagy léve-désre adhat alkalmat, mert hiszen köztudomású dolog, hogy a vidéki magyar szénakereskedők legnagyobb része nem is végzők, hanem csak a zsidóság Budapesti nagykereskedőinek dolgozik. A most fel-sorolt számok bizonyítják, hogy a hazai szénakereskedelem nemcsak országos, hanem nemzetközi szinten is, érthető tehát, hogy az országos átlagban az Országos Zöldmező

Szövettség vállaltainak akar, elsősorban a gazdaságszervezés érdekében.

Mindig azt halljuk, hogy a zsidóktól mindig lehet látványos használat mellett egyes üzletiágakat átvenni, mert hiányzik a magyarországi a megjelölt szaktudás. A szénakereskedés szaktudásának kellett megállapítani, hogy a kereskedők nem értenek az áru legfontosabb részéhez, az áru minőségéhez. Tehát teljes mértékben érthető az a törekvés, mely végre a szaktudást kívánja elsősorban a szénakereskedelemben biztosítani. Mőködnek lass meg foglalkozni azokkal az állapottal, melyek a hazai, zsidó-takarmánykereskedelemben hiányos, sokszor teljesen nélkülözhetetlen tudása folytán mily nagy károsodások érték az országot nemzetgazdasági szempontból.

Aki azt hiszi egy pillanatra is, hogy a magyar gazdaságszervezés az állapottal tovább haladna, téved, hiszen a tény. A szénakereskedelemben, helyesebben a hazai szénakereskedelemben elsősorban a felelősségátvitel szolgálatában a közelidőkben rendezés alá kerül. Az erre vonatkozó komoly és tárgyias adatközlés azonnali tárgyalások az illetékes tisztségűk között már megindultak a eredmények a közelidőkben gazdaságszervezésük javára érzékelni fogják jőleány hatásait is.

(Zsolt Mező agrárpolitikai hetilap.)

Időszervi takarmányozási kérdések

Az új árpat a nyár végén, illetve ősz elején a tehének arakolására csak szaktudásból használjuk. Amennyire csak lehet találjuk meg az árpa eladásra nem azant mennyiségét teljes egészében a téli időszakra, amikor is annak különösen a zsidóknak és bizalmasai lájok hasznát. A főleg árpa- és kukoricadara keverékével bizalmasi szőlővel jobb súlyt és jobb végtő-érték el, mint az olyan szőlővel, amelynek dara elesegében a hiálalás elején csak alig van, vagy egyáltalán nincsen árpa, azaz a dara majdnem kizárólag kukoricából áll. Természetesen az árpa borjúk és növendékek arak keverékében is jól értékesül.

A borsódi, búknyál és a szeszborsó felhasználása terén is — miután a le-hérje jó forrás — érdemes lakarokodni, annak inkább, mert rendszerint kis készlet van belőlük. Annak idején adagolással azért is korlátozzuk, mivel éltrendi szempontból nem teljesen kifogástalan. Nagyot mennyiségben elve a szóbanlévő hűvelymagvak értend zavarok, így dugulás, fellúvadás okozhat lehetnek. A búknyálból keserű ízre miatti sem etethetünk sokat.

Nemesített

búzavetőmag-akció.

A földművelésügyi minisztérium az egységes búzavetőmag akció az idén is az elmúlt évekhez hasonló feltételek mellett folytatja. Az igénylő kisgazdák érdekeit bántuk véleményhoz juthatnak, a callőmőltki újságban Gyömőrey György írtapustasi, Szent Ivány Egon keildi és Oalmereki Rt szerezni gazdaságában.

Készpénz igénylés esetén az áruval napját megelőző 40 kg-os tisztavízű búza állomány közepére fizetendő. Csere esetén 10% búzaféltélt adandó vissza. Mindkét módhoz mellett az 50 holdon aluli kisgazdák méteráránsként 1 pengő jutavertményt kapnak, ha a vétőmagot saját foglalkozás szállítását el a szaporító gazdaságokból.

Azok a kisgazdák, akik búzavetőmag akcióra igényt tartanak augusztus hó 5-ig jelentkezzenek a községben 2. számú irórájában.

Ugyancsak a búzavetőmag akcióhoz hasonlóan, rővetvetőmag-akció indít a kormány. Rővetvetőmag igénylést a jęgyrőszégek kell bejelenteni és a végzetőben való áruháti díjat lefizetni. Vetőmagot igénylőre csak kézpénzreállítás mellett lehet rendelni.

SPORT

Rovatvezető: Birkás Jenő

Múlt vasárnap a CVSE kombinált csapat Sümegen játszott barátóság mérkőzést és győzött 9:0 arányban.

Kemenesszagi — Kősbóvát 5:0 (2:0). (Kemenesszagi idősektől.) Kemenesszagi. Vezette: Góth Endre. Honi pályán fölényes győzelem aradt a jól járó külsővárosban a megyerenci csapat. Gólvők: Nagy Il., Szőnyi (2) és Bórdny (2).

Kedden este tartott bajnoki vacsoráját a CVSE. A bajnokságot nyert csapat tiszteletére. Szép számmal összegyűlt sportbarátok lelkes önnepelésben részesültek a csapat színel bajnoksághoz segítő fiúkat, akik néhány más nagyobb város láit is megelőzve megnyerték a szombathelyi II. osztály bajnokságot. Halász Gyula állam-lők lelkes, buzdító szavakkal illelték a fiúkhöz és kérte őket további szorgalmas munkára. A csapat tagjai éremkiütetésben részesültek.

Rövid pihenő után a CVSE kedden délután megkezdte edzését. Az edzés megjelent Merész Károly Máv. intéző, szakosztályi elnök, Nagy István és Szilly Mihály egyesületi intézőkkel. Az edzés megkezdése előtt Merész Károly elnök a jelenlévő játékosokhoz illelt beszédben többek között hangsúlyozta, hogy a játékosok a vezetőség rendelkezéseinek mindenben pontosan legyenek eleget és úgy az edzéseken, mint a mérkőzéseken fejelemzetlen viselkedjenek.

Nagy István egyesületi intéző is a sportársak viselkedésére hívta fel a játékosok figyelmét.

A bajnokság megvan, csak fél, hogy vissza jőz jutni a csapat oda, ahonnan elindult. Hogy ezt elkerülhesse a CVSE, a legfontosabb lenne két erős, átlátható zsidó szerepeltetés. akik látnak meg tudnak hozni a köztársaság részéről oly szakszorgalmi óhajjal elütöbült egy hasonló köztársaság elgyűlt.

Még két három új játékos — bizsak — talán meg tud állni csapatunk az ószel (az újoncsapat részére oly bizsát) bajnoki tabella közepéjén.

MAMMOSOR

Ma délután a CVSE I. csapata Szentgöllőhádra kapott meglívást, míg a második csapat Körömdere rándul barátóság mérkőzése. A csapatok összehállása még bizonytalan, mert az első csapatból Egervári és Budai vasárnap 3 hétes ketoni kiképzésre vonul be, míg Ováth a sümegi mérkőzésen rugást kap a bal kezén s így öket kénytelen lesz nélkülözni a csapat. Ováth kézzerölése miatt körülbelül 3 héig harcképtelen.

MEGBIZHATÓ, NÉMI GYAKORLATLAL BÍRO

VADBEVASARLOT

KERESKEL SÜRGŐSEN
ROTHLER GYULA
SZOMBATHELY
HOLLAN ÉRTINO-UTCA 6

Leptéjácson: a Terül Szövetség
Kemenesszagi Szövetség
Földművelésügyi Minisztérium
Földművelésügyi Minisztérium
Földművelésügyi Minisztérium

TURUL-NYOMDA NYOMASA, CALLŐMŐLTKI